

EKSEMPEL PÅ SPØRGESKEMA- ANALYSE

Af Margrethe Hjerrild

Eksempler på analyse af spørgeskemaer

<https://laeremiddel.dk/viden-og-vaerktoejer/datakodning-analyse-og-fortolkning-af-empiriske-data/studieeksempler/>

Eksempel 1

Følgende eksempel stammer fra en bacheloropgave, hvor der er anvendt et spørgeskema. Det følgende er et eksempel på, hvordan data bliver præsenteret og efterfølgende tematiseret og teoretiseret. I eksemplet fremgår det, hvilke overvejelser de studerende allerede har gjort sig, inden de gik i gang med undersøgelsen, og disse overvejelser får endvidere betydning for, hvordan resultaterne bliver tematiseret og teoretiseret i analysen og fortolkningen.

Eksempel fra bachelorprojekt

Udgangspunktet for denne opgave, var at finde frem til, om stigmatisering var tilstedeværende på det socialpædagogiske opholdssted hvor vi var i praktik. Vi valgte dette emne, da vi til første møde, faldt over flere stigmatiserende udsagn fra personalegruppen. Vi vil i dette afsnit, præsentere nogle af de væsentligste resultater fra vores undersøgelse og analysere og fortolke dem i forhold til vores valgte teori.

Ud fra besvarelserne fra spørgeskemaet til personalet, fandt vi det interessant, at størstedelen svarede ja til udsagn såsom:

"Anbragte børn og unge er en byrde for samfundet"

"Anbragte børn og unge kan ofte ikke varetage et job"

"Anbragte børn og unge tager ofte stoffer"

"Anbragte børn og unge er sjældent i stand til at bryde den sociale arv". (Bilag 2 - Spørgeskema til personale).

Denne holdning, som personalet tilsyneladende møder de unge med, finder vi problematisk, da dette ifølge Goffmans (2009) teori om stigmatisering, kan være medvirkende til, at underminere de unges udfoldelsesmuligheder. Med fokus på personalets mangeårige kendskab til målgruppen, kan der, i ovenstående besvarelser, være tale om, udtalelser baseret på erfaringsmæssige grundlag. Når der i mange år arbejdes inden for en bestemt målgruppe, farves man af den viden og kendskab arbejdet medbringer, hvilket kan påvirke måden man møder den pågældende målgruppe på. Ifølge Goffman, støtter vi os til " ... førstehåndsindtryk og omformer dem til normative forventninger ... " (Goffman, 2009, s. 44), hvorved erfaringer inden for en bestemt målgruppes normer ikke kan undgås i mødet med et individ. Dog skal det

forstås, at denne form for stigma, udføres ubevidst inden at, " ... vi tvinges til at spørge os selv, om de rent faktisk bliver opfyldt eller ej." (Goffman, 2009, s. 44).

I spørgeskemaet til personalegruppen (Bilag 2 - Spørgeskema til personalegruppen) lød et af spørgsmålene: "Anbragte børn og unge kan ofte ikke varetage et job", hertil svarede ni ud af ni adspurgte ja til udsagnet. Dette finder vi problematisk, da alle de interviewede unge, svarede ja til ønsket om et fremtidigt liv med uddannelse og job (Bilag 3 - Spørgeskema/interview af de unge). Når disse besvarelser sættes op imod hinanden, ser vi det som en udfordring i de unges udviklingsmuligheder, da det må antages, at den unge fra start mødes med et begrænset syn på potentialet indenfor beskæftigelse. En undersøgelse, udarbejdet af Momentum, viser at, "Kun 43 procent af de anbragte børn er som 30-årige i beskæftigelse, mens det gælder 77 procent af de ikke-anbragte børn." (Jørgensen, 2015). Dette bekræfter pædagogernes antagelser om, at anbragte børn og unge ofte ikke kan varetage et job. Uanset om de ni pædagoger i vores undersøgelse, tager udgangspunkt i statistik, erfaring eller andet, mener vi, at en sådan tankegang, i det understøttende pædagogiske arbejde, omkring de unges fremtidige beskæftigelse, kan have alvorlige udviklingsmæssige konsekvenser for den unge. Når man møder den enkelte ung, med en holdning om, at den unge ofte ikke kan varetage et job, kan det også have konsekvenser for, hvordan den unge ser sine egne muligheder.

(Hansen & Andersen, 2017)

Eksempel 2

Dette eksempel er fra Center for Ungdomsforskning: Når det er svært at være ung i DK – unges trivsel og mistrivsel i tal. Eksemplet illustrerer en større spørgeskemaundersøgelse, og hvordan data efterfølgende bliver præsenteret i tabeller med opgørelser i procenter. Tabellen efterfølges af en beskrivelse af tallene og hvad de indeholder.

De unge kvinder har lavere selvtillid

De unge kvinders tilbøjelighed til at forholde sig mere negativt til sig selv end de unge mænd kommer også til udtryk, når man beder de unge mænd og kvinder i undersøgelsen om at vurdere deres selvtillid. Nok fremgår det af tabel 4, at over halvdelen af både de unge kvinder og de unge mænd betegner deres selvtillid som høj. En klar majoritet af begge køn betegner endvidere deres selvtillid som høj eller meget høj.

Tabel 4: Hvordan er din selvtillid?						
	Meget lav	Lav	Hverken lav eller høj	Høj	Meget høj	Total
Unge mænd	0,4%	3,5 %	16,2 %	52,7 %	27,2 %	100 %
Unge kvinder	1,4 %	6,8 %	25,2 %	50,1 %	16,6 %	100 %
Alle unge	0,9%	5,1 %	20,6 %	51,4 %	22,0 %	100 %
Chi square test: P = 0,000 for alle sammenhænge i tabellen						

Men når vi således inddrager svarkategorien meget høj, opstår der ikke desto mindre en kønsforskel, det kan være værd at fæstne sig ved: Mens hele 27,2 pct. af de unge mænd giver udtryk for, at de har meget høj selvtillid, er det tilsvarende tal for kvinder således 16,6 pct. Og når vi derudover kan se, at 25,2 pct. af de unge kvinder mod 16,2 pct. af de unge mænd betegner deres selvtillid som hverken høj eller lav, og dobbelt så mange af kvinderne (8,2 pct.) som mændene (3,9 pct.) betegner den som lav eller meget lav, synes selvtillid alligevel at være ganske ulige fordelt mellem kønnene. Selvtillid er et omdiskuteret begreb. I noget litteratur på området skelnes knivskarpt mellem selvtillid og selvværd (fx Juul & Jensen 2002, Juul 2008). Her forstås selvtillid som en slags tiltro til, at man kan handle, og at ens handlinger har gennemslagskraft, dvs. som en art handlekompetence, mens selvværd i højere grad handler om, om man grundlæggende ser sig selv som god nok. I anden litteratur lægges vægt på, at det ikke er muligt at foretage en sådan skelnen, og der snakkes i stedet om 'self-esteem' som en generaliseret selvfølelse, der udgør summen af ens oplevelse af eget værd og egne kompetencer (Emler, 2001 og 2003). Vi kan naturligvis ikke vide, hvordan de unge i undersøgelsen forstår begrebet selvtillid, og dermed komme med en præcis udlægning af, hvad de mener med høj henholdsvis lav selvtillid. Anden forskning om selvtillid blandt unge (fx Frydenberg, 2008) indikerer imidlertid, at de unge har en bred forståelse af selvtillid, der handler om, at man tør vise, hvem man er, og at man tør bruge sig selv og sine evner til at tackle de udfordringer, man møder i ungdomslivet. I denne forskning kobles det at have selvtillid således bredt til det at kunne mestre ungdomslivet.

(Nielsen, Sørensen og Osmec, 2010 s. 23-24)

Litteratur

- Nielsen, J. C., Sørensen, N. U. & Osmec, M. N. (2010). *Når det er svært at være ung i DK - unges trivsel og mistrivsel i tal*. Center for Ungdomsforskning, Aarhus Universitet.
- Hansen, A. & Andersen, C. E. (2017). *Anbragt - og hvad så?* [Upubliceret bacheloropgave]. UCL Erhvervsakademi og professionshøjskole.